Проект!

ПОЛИТИЧЕСКА ПЛАТФОРМА

НА
БЪЛГАРСКАТА СОЦИАЛИСТИЧЕСКА ПАРТИЯ
ЗА ПРЕДСРОЧНИТЕ ПАРЛАМЕНТАРНИ ИЗБОРИ
ЗА 52-РО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ЕДНА ДРУГА БЪЛГАРИЯ Е ВЪЗМОЖНА!

Живеем във време на дълбока историческа промяна. Старото умира, а новото още не се е родило. Това е времето на чудовищните предизвикателства. Кризите, пред които сме изправени, не са отделни политически провали, нито временни икономически неудобства. Те са проявления на разпада на глобалната система на финансиализирания капитализъм по силата на собствените му вътрешни противоречия. Това е структурен разпад, който унищожава икономиката ни, подкопава демокрацията и застрашава самите условия за обществен живот и бъдеще.

Криза на икономическата система. Финансиализираният капитализъм подчинява производството, труда и обществения живот на спекулата и краткосрочната печалба. Вместо да създава богатство, той го извлича от ръцете на тези, които произвеждат, в банковите сметки на онези, които паразитират върху техния труд. И докато огромни богатства се концентрират в ръцете на малцина, цели поколения са обречени на социална и икономическа несигурност. Това не е политическа грешка - това е логичният резултат от модел, който поставя капитала над труда, а печалбата над нуждите на обществото.

Криза на демокрацията. Доминацията на глобалния капитал, заедно с безконтролните международни институции, които пазят неговите интереси, са на път окончателно да ликвидират демократичното самоуправление. На гражданите не се дава възможност да решават какво да се случи с техните данъци, обществена собственост, трудови права и социална защита. Реалната власт е все по-недостъпна за обществен контрол.

Възход на авторитаризма. Той не е случайна проява, а е системен отговор на социалната несигурност и ерозията на демокрацията. Вместо към неравенството и експлоатацията, справедливият гняв на мнозинството се насочва към различните по раса, етнос, националност и пол. Както винаги, управляващите класи се стремят да спасят капитализма вместо да спасят демокрацията.

Климатична катастрофа. Климатичната катастрофа разкрива най-крайното противоречие на системата. Икономически модел, основан на безкрайно натрупване, се сблъсква с ограничените ресурси на планетата. Експлоатацията и печалбата са

поставени над живота и бъдещето. И вместо системна трансформация, ни предлагат конюнктурни "зелени сделки". Капитализмът не може да реши проблемите, които сам той създава.

Империализъм и милитаризация. Разпадането на неолибералния икономически ред засилва надпреварата между държави и капитали. Войната, въоръжаването и геополитическата конфронтация се превръщат в инструменти за управление на нестабилността. Вместо за здравеопазване, образование и социална защита, обществените ресурси се пренасочват към оръжия. По-малките държави са въвлечени във враждебни блокове, губят все повече суверенитет, а бъдещето им е подчинено на външни стратегически интереси в условията на разпадащ се международен правов ред.

Изправени сме пред безпрецедентна ситуация след края на Втората световна война, в която правото на силата отново взема връх, а международното право е грубо погазвано. Установените модели за решаване на конфликти са пренебрегвани, което лишава от сигурност по-малките страни и народи. В тази среда мирът престава да бъде ценност, а преследването на политически и икономически интереси става без оглед на цената в човешки живот.

Използвайки всички предимства на глобализацията транснационалният капитал процъфтява в тази несигурна среда, включително чрез разпалване на конфликти и намеса във вътрешнополитическия живот на редица държави по целия свят. Големите технологични промени, роботизацията и навлизането на изкуствения интелект, водят до още по-голямо натрупване на капитали за сметка на милиони работни места и препитанието на хората.

Всичко това не са абстрактни наблюдения, а всекидневна реалност. **35 години след началото на неолибералните реформи в България,** пред очите ни са нарязаните за скрап фабрики и заводи, рушащите се болници заради недофинансиране, затворените училища заради липса на деца, галопиращата инфлация и намаляващата социална сигурност. Системната корупция, социално-икономическите неравенства, демографският срив и моралният упадък не са случайни развития, грешки на управлението или продукт на българската народопсихология. Те са естествен резултат от принципите и практиките на неолибералната държава - приватизация, дерегулация, концентрация на богатството и централизацията на властта, превръщане на благата в стоки.

Корупцията в България не е въпрос на морал. Тя следва от самата логика на управление в неолибералната държава. Приватизацията и дерегулацията превърнаха публичните институции в инструменти за частна изгода. Закони и политики се правят за олигарси, защото неолибералната държава трябва да пази интересите на онези, които имат, а не на тези, които нямат. Системната корупция се основава на разбирането, че всичко и всеки може да бъдат купени с пари. За това всеки опит на държавата и общините да върнат частично своята роля в реалната икономика са препятствани. Продължава натискът за намаляване на регулациите, което води до ограничаване на реалната конкуренция и ощетяване на потребителите. Фаворизира се финансовият капитал за сметка на инвестициите в реално производство, а единственият измерител на успеха е печалбата. Натрупаните по този начин капитали се използват за купуване на власт и влияние в ущърб на конституционните устои на държавата и интересите на

нейните граждани.

Социално-икономическите неравенства не са въпрос на мързел или липса на способности. Неолиберална държава концентрира богатството в ръцете на малцина, докато мнозинството се бори с несигурна заетост, застой на доходите и липса на социална защита. Класовите различия се задълбочават, мобилността се ограничава, а държавата възпроизвежда неравенство чрез политики, които обслужват капитала за сметка на труда и елитите за сметка на общностите. Лишеният от справедливост данъчно-осигурителен модел отнема непропорционално повече от работещите с ниски доходи и облагодетелства по-богатите.

Човекът е последната грижа на неолиберална държава. Тя инвестира в печалбите на малцинството богати, а не в благосъстоянието на мнозинството. За нея е важна пазарната ефективност, а не човешката нужда. Образованието, здравеопазването и културата са стоки, които се търгуват, а не блага, които носят човешко развитие. Страната ни устойчиво е в челото на класациите в Европейския съюз по бедност и риск от социално изключване.

Неолиберална държава създава не само материална бедност, но и **духовна нищета,** като разрушава моралните основи на общността. Корупцията, неравенството и несигурността в бъдещето убиват солидарността. Експлоатацията и безнаказаността засилват егоизма и цинизма. Спасението по единично е превърнато в жизнена стратегия за сметка на колективното действие.

Заради всичко това **България е изправена пред безпрецедентна за новата ни история демографска катастрофа.** Неолиберална държава обезлюдява по-силно от войната. За последните 35 години населението на България е намаляло с близо 2,5 милиона души. Имаме най-високата смъртност и най-ниската продължителност на живот в Европейския съюз. Раждат се все по-малко деца - през 1990 г. са родени над 100 000 деца, докато през 2025 г. техният брой е около 50 000. Близо 40% от територията на страната вече се счита за "демографска пустиня", в която цели села са или напълно изоставени, или в тях живеят по-малко от 10 души. Младите хора не се решават да създават семейства не само заради ниски доходи, но и заради липсата на основни услуги, като достъп до училища и детски градини, обществен транспорт, базова инфраструктура в населените места.

Това е държавата на малцинството олигарси, а не България, която българските граждани искат!

Българската социалистическа партия, водена от:

Повелята на Конституцията на Република България за изграждане на демократична, социална и правова държава;

Вярата ни в непреходните идеали на социалистическото движение за свобода, справедливост и солидарност;

Непоколебимата ни увереност, че мирът и сътрудничеството между страните и народите са основата за развитието на Европа и света;

135 години традиция и опит в изграждането на съвременната българска държава, и общата ни вяра в бъдещето

Категорично заявява воля и готовност да вложи всички възможни усилия и средства за качествена промяна на България и на българското общество към бъдеще, в което българите не са заложници на неолибералния модел, подвластен на олигархичния капитализъм. Бъдеще, в което равноправието, сигурността и закрилата на правата и законните интереси на всеки човек ще бъдат поставени на първо място.

Българската социалистическа партия е гласът на хората на труда - на наемните работници, на малките предприемачи, на хората от свободните професии, на всеки, когото примитивният капитализъм, наложен в годините на прехода, лишава от правото на достойни старини, социална закрила и правото на лична и професионална реализация. В България все по-ясно се наблюдава дълбоко класово разделение, в което малцина свръхбогати концентрират ресурси и печалби без обаче да дават своя съответстващ принос за развитието на държавата и обществените системи. В тази среда пред българските социалисти стои първостепенната задача да бъдат представител и защитник на огромното мнозинство от хората, които са ощетени от наложеното класово разделение.

Българската социалистическа партия категорично и убедено заявява, че **една друга България е възможна.** Това може да се случи само ако вложим колективните си усилия, за да демонтираме неолибералната държава на прехода и да създадем социалната държава в името на бъдещето. Държава, основана на принципите на свободата, справедливостта и солидарността. **Свобода** за всеки от унизителни зависимости, материални нужди и страх. **Справедливост** в разпределението на обществения ресурс и равен достъп до обществените блага за всички. **Солидарност** между силните и слабите, между онези, които имат и тези, които нямат.

Тези цели може да бъдат постигнати, ако политическите усилия на българското общество бъдат насочени към такива промени, които да доведат не просто до смяна на тези, които упражняват властта, а да допринесат за системна трансформация на държавата. **Корупцията** не може да бъде преборена просто с реформа на съдебната система, а с борба срещу системните причини за корупция. **Неравенствата** не може да бъдат преборени просто със социална политика, а със социалистическо преразпределение. **Демографската катастрофа** не може да бъде преодоляна просто с насърчаване на раждаемостта, а с цялостна трансформация на държавата, така че тя да работи не в името на печалбата на малцинството, а в добрите условия за живот на мнозинството.

Истинската промяна е възможна единствено чрез изкореняване на неолибералния модел от всички сфери на обществено-политическия живот в България и изграждане на демократична, социална и правова държава, в която хората, а не парите са на първо място. **Неолибералната държава осигурява правото на силата. Социалната държава осигурява силата на правото.** Само социалната държава може да гарантира сигурността и защитата на законните права и интереси на гражданите.

Българската социалистическа партия предлага четири основни стъпки към бъдещата социална България:

1. Промяна на данъчната и осигурителната система: справедливост между

капитала и труда.

Данъчната система не е счетоводно занимание, а е инструмент за създаване на общество. През последните години става все по-видима невъзможността да се поддържат макро-икономическата позиция и фискалният баланс при запазване на сега действащия данъчно-осигурителен модел в държавата. Нещо повече - той е в основата на все по-нарастващите социално-икономически неравенства, които подкопават връзките между различните групи в обществото. Близо 10 години България е страната от Европейския съюз, която отчита най-високи нива на неравенства, като за 2024 г. коефициентът на Джини е със стойност 38,4 при средно 29,4 за 27-те държави-членки. През миналата година близо една трета от българите (30,3%) са живели в риск от бедност и социално изключване, при средно 21% за Европейския съюз.

Задълбочаването на интеграцията на България в ЕС води до все по-голяма необходимост от хармонизиране на данъчното и осигурително законодателство с останалите държави-членки. Постоянното нарастване на разходите на домакинствата изисква адекватни и навременни мерки за изпреварващо увеличаване на доходите и повишаване на жизнения стандарт. Настоящият модел отдавна е изчерпал възможностите си за това, което налага неговата незабавна промяна в интерес на широките слоеве от населението и в подкрепа на работещите, децата и пенсионерите. Българската социалистическа партия се ангажира да отстоява правилните решения за постигане на социална справедливост и балансирано развитие на модерна европейска България.

Ние заявяваме, че:

Необходимостта от стабилност, социална сигурност и перспективи за развитие на сегашните и бъдещите поколения налага да бъдат извършени редица промени, които да послужат като модел за политически и обществен консенсус за фискалната и макроикономическата политики на държавата през следващите десетилетия. А основните принципи, които следва да залегнат в тези промени са следните:

- **Справедливост** - балансирано облагане на бизнеса и доходите на физическите лица, съобразено с издръжката на живота, което да гарантира на първо място вътрешна кохезия между различните социални групи, ускорено сближаване със стандарта на живот в останалите държави-членки на ЕС, съществено намаляване на бедността и неравенството.
- **Държавност** - осигуряване на устойчиво, независещо изцяло от външни фактори (например фондовете на ЕС) финансиране на ключови публични политики, без това да дава отражение върху доходите на най-уязвимите групи от населението и на заетите в публичния сектор.
- **Развитие** - насърчаване на публичните инвестиции и реализация на стратегически проекти както на национално ниво, така и в общините, за осигуряване на съвременна транспортна, енергийна, комунална и комуникационна инфраструктура. Осигуряване на предпоставки за намаляване на огромните различия в социално-икономическото развитие на отделните региони.

Ние предлагаме:

По-справедливо преразпределение на колективното богатство чрез поетапно достигане на бюджетните разходи до средните равнища за Европейския съюз. Не може да присъстваме в "Клуба на богатите" с данъчна система на бананова република.

По-справедливо разпределение на данъчната отговорност между труда и капитала с въвеждане на прогресивен корпоративен данък. Държавата трябва да помага на малкия и средния бизнес, а не на едрия капитал.

По-справедливо разпределение на данъчната отговорност между богати и бедни с въвеждане на необлагаем минимум и прогресивно подоходно облагане. Силната държава е невъзможна без солидарно общество.

Укрепване на данъчно-осигурителната система чрез повишаване на максималния осигурителен доход до постепенното му отпадане. Максималният осигурителен доход е законен инструмент за укриване на данъци.

2. Радикална реформа в здравеопазването, образованието, икономиката и културата: права и блага, а не стоки и услуги.

Превръщането на тези фундаментални за човешкия живот и за обществото блага в стоки е престъпление срещу бъдещето. Болниците, превърнати в търговски дружества, работят в името на печалбата и финансовата ефективност, а не в името на грижата за здравето. Образованието, превърнато в услуга, произвежда дипломи, а не критически мислещи граждани. Културата е превърната в продукт, чиято стойност се определя от възможността да бъде продаден, а не от естетическите му достойнства. Пазарният механизъм на делегираните бюджети е инструмент за прехвърляне на публични средства в частни ръце без контрол.

Ние заявяваме, че:

Никаква печалба не може да стои между човека и лечението му, между детето и знанието му, между гражданина и неговата култура. Икономиката трябва да служи на обществото, а не обратното. Инвестицията в тези сектори е инвестиция в човешкия потенциал, в националната сигурност и в демокрацията.

За нас:

Децата и семействата са на първо място и заслужават безплатно и общодостъпно публично образование и здравеопазване, както и възможности за личностно развитие на всеки подрастващ, независимо от неговия произход и социално положение.

Добрата държава е държава, в която достъпът до подходящо жилище е неизменно право за всички. Животът и здравето са първостепенна ценност и благо, а медицинските специалисти - национален капитал. Публичните средства за здравеопазване се харчат от публични лечебни заведения. Националната култура и традиции са повод за гордост, а развитието на изкуствата и творческите индустрии е основа за запазването на националното самосъзнание.

Ние предлагаме:

- Структура на бюджета, в която разходите за здравеопазване, образование и култура да достигнат поне до средните нива за ЕС.

- Премахване на порочния модел на делегирани бюджети в тези жизненоважни системи и замяната му с модел, основан върху достъпността и човешкото развитие, а не върху икономическата ефективност.

- Премахване на търговския статут на обществените болници и превръщането им в институции за здравна грижа, а не за усвояване на средства.

- Държавата и общините да бъдат важен икономически субект, наравно с частните предприемачи и активно да участват в създаването на възможности за инвестиции и нови работни места. Държавата трябва да е собственик в инфраструктурата и стратегически отрасли, като енергетика, транспорт, комуникации, управление на природните ресурси и др.

- Категорична и системна подкрепа за българското земеделие и животновъдство, за да осигуряват те изцяло изхранването на населението и да бъдат конкурентоспособни на международните пазари.

- Спиране на концесии и връщане в публични ръце на природните богатства. Категорична защита на природата на България от посегателства, унищожаване и експлоатация за частни интереси.

- Гарантиране на правото на труд и достойни доходи за българските граждани. Активна подкрепа от държавата за сдружаването и колективната защита на интересите на работещите. Законодателство, което да гарантира минимални доходи не по-малки от заплатата за издръжка.

- Ефективен контрол и регулация на пазара срещу инфлацията, породена от желанията за свръхпечалби на гърба на хора, които се лишават от храна и стоки от първа необходимост. Провеждане на последователна политика срещу всички форми на картели и непазарни практики.

3. Финансова и политическа децентрализация - реална власт за общините и хората.

Свръхцентрализираната неолиберална държава отнема ресурси от местите общности и планира вместо тях живота и бъдещето им. И когато тази държава е подчинена на олигархията, е налице корупция, зависимост и отчуждение на гражданите от властта. Общините са оставени да се справят със социални и инфраструктурни проблеми без реални финансови инструменти. Това ги прави зависими от политическата конюнктура и прищевките на онези, които са на власт.

Ние заявяваме, че:

Хората, които живеят в една общност, знаят най-добре нейните нужди. Децентрализацията не раздробява държавата, а я укрепва, като я демократизира. Тя е противоотрова срещу авторитаризма и корупцията в центъра и инструмент за възстановяване на доверието между граждани и институции.

Ние предлагаме реална и ефективна децентрализацията е в две посоки:

- **Финансова** - По-голям дял от националните данъчни постъпления да се разпределя автоматично и прозрачно към общините, които сами да определят приоритетите си - в местната инфраструктура, училища, детски градини или зелена политика.

- **Политическа** - Разширяване на правомощията на местното самоуправление в ключови области като образованието, здравеопазването (поликлиники), обществен транспорт и жилищна политика. Въвеждане на форми на пряка демокрация на местно ниво (граждански бюджети, референдуми).

4. Мир и суверенитет.

Участието на България в НАТО и ЕС и партньорската лоялност в никакъв случай не означават отказ от защита на интересите на българските граждани. Особено когато става въпрос за действия, диктувани от империалистически мотиви и от печалбите на военно-промишлени комплекси. Участието на България в чужди войни и конфликти води до икономически удар срещу собствените й граждани и бизнеси, и я превръща в съучастник на престъпления срещу човечеството.

Ние заявяваме, че:

Суверенитетът не е национализъм, а отговорност. Отговорност към собствените граждани, чийто икономически и жизнени интереси трябва да бъдат на първо място. Мирната политика не е слабост, а висша форма на сила. В епоха на глобална нестабилност България трябва да бъде мост и вектор за стабилизация, а не военна база и разменна монета в геополитическата игра.

Ние предлагаме:

- Създаване на национална доктрина, която категорично да формулира националния интерес. България трябва да следва своя интерес, а не да бъде безкритичен изпълнител на чужд стратегически курс. Това означава независима позиция в международните организации, базирана на националния интерес и международното право.

- Ориентиране на външната политика по отношение на мира и дипломацията. България трябва да е основно действащо лице за постигане на деескалация, диалог и дипломатическо решаване на конфликти в региона.

- Намаляване на военните разходи и преразпределяне на средствата за

осигуряване на социални блага.

- Неутралитет и неучастие във военни конфликти: Отказ от изпращането на войски и оръжие в зони на конфликт. Нашата армия да има единствена цел - защита на националната територия и суверенитет.

Историческият момент, в който се намира България, не допуска прояви на неутралност и пасивност. Пред лицето на задълбочаващия се социален разпад, демографската катастрофа, ерозията на демокрацията и подчиняването на държавата на олигархични и външни интереси, мълчанието вече не е позиция - то е съучастие. Неолибералният модел, наложен в годините на прехода, изчерпа не само икономическите си ресурси, но и моралното си оправдание. Той не предлага бъдеще, а възпроизвежда несигурност, неравенство, отчуждение и унижение.

Но историята не е предопределена. Тя е поле на борба и избор.

Българската социалистическа партия заявява ясно - избор има. Има избор за социална, демократична и правова държава, в която икономиката служи на обществото, а не обратното. Държава, в която трудът е защитен, достойнството - гарантирано, а обществените блага - достъпни за всички. Има избор за България, в която правото на силата отстъпва пред силата на правото, а солидарността замества цинизма и страха.

ЕДНА ДРУГА БЪЛГАРИЯ Е ВЪЗМОЖНА!

Днес БСП не претендира за ролята на безгрешен наблюдател. Напротив, ние сме част от кризата на доверие, която тежи върху цялата политическа система. Допуснахме не малко грешки. Не успяхме да спрем разрушаването на държавата, както и да защитим обществото от мъртвата хватка на пазара. Но именно осъзнаването на тази истина ни задължава и ни прави отговорни към промяната. Ние ще водим борба за промяна - борбата на работещите бедни, на младите без перспектива, на пенсионерите без сигурност, на цели региони, оставени без бъдеще.

Когато системите не работят, човешкото действие е решаващо. Ако не действаме ние - хората на труда, интелектуалците, младите, възрастните, всички, които платиха цената на прехода - ще продължат да действат онези, които вече притежават властта, капитала и влиянието. И тогава нищо няма да се промени. Неравенството ще се задълбочава, бедността ще се нормализира, а националното унижение ще се превърне в ежедневие.

Тази платформа не е просто политически документ. Той е покана за колективно действие. Призив не само към изборния ден, а към всекидневна гражданска ангажираност. Към обединение на работното място, в квартала, в селото. Промяната няма да бъде дарена свише. Тя трябва да бъде изградена отдолу - със солидарност, упорство и ясна цел.

Не бива да се страхуваме от скептицизма и умората. Не бива да се поддаваме на внушението, че нищо не зависи от нас. Всеки глас, всяка позиция, всяко действие на солидарност е удар по основите на несправедливия ред. Нашата сила не произтича от броя на мандатите, а от истината, която отстояваме, и от хората, които я споделят.

Нека тази кампания да бъде начало на процес, а не край на надеждата. Нека изборите бъдат първата стъпка към системна трансформация, а не поредното разочарование. Нека заедно докажем, че една социална, справедлива и суверенна България не е утопия, а е възможен и необходим път.

ЕДНА ДРУГА БЪЛГАРИЯ Е ВЪЗМОЖНА.